

Any de 400 aniversari

Text: Aimeric Martí

En aquest any 2001 un seguit de figures de les nostres festes han celebrat el 400 aniversari, o el que és el mateix, que sabem de la seva existència des de l'any 1601, fet que no vol dir que no poguessin existir abans. Aquell any d'ara en fa 400 va tenir lloc la canonització de sant Raimon de Penyafort, un fet important que va ser-ho encara més per la situació de Catalunya en aquells anys. Des del darrer terç del segle XVI el nostre país vivia un estat de pressió permanent des de la Cort de Madrid, amb impostos, prohibicions, desautoritzacions i despropòsits de tota mena. Ni tant sols amb l'Església les coses no anaven bé, de tot arreu rebíem del crostó.

Tot això incidia en un estat de desencís general i vet-ho aquí que canonitzen a sant Raimon de Penyafort. Tot el país llença la casa per la finestra per celebrar-ho i els cronistes van prendre bona nota dels esdeveniments pel fet que eren extraordinaris.

A dalt, rajola del segle XVIII representant el Gegant del Pi de Barcelona.

(Foto: Arxiu Aimeric Martí)

Però anem pels aniversaris, que és del volíem tractar. El primer que s'ha celebrat va ser el del Gegant de Pi, al mes de febrer, amb una trobada de gegants destacats i una exposició. La cita de 1601 parla d'un "gegant fet de cartró" que per compte de la parròquia del Pi de Barcelona va sortir en una de les processons que es van fer. El detall que cal destacar és que el cronista especifica el material de què està fet aquest gegant, mentre que ho obvia dels altres. D'això podem deduir que era excepcional i per tant ens trobem en una sola dada la primera referència al Gegant del Pi i la primera d'un gegant de cartró.

Un altre aniversari és el de l'Àliga de Mataró i també el devem a sant Raimon. Durant les festes que es van fer a Barcelona, moltes poblacions van enviar les seves ambaixades amb gran lluïment, i algunes duïen entremesos. Entre el grup nombrós de gent que venia de Mataró hi consta l'Àliga. Per primavera els mataronins van celebrar-ho amb una exposició d'àligues i una festa.

També Vilafranca del Penedès ha celebrat el 400 aniversari de l'Àliga i dels Diables dins de la Festa Major de Sant Fèlix. En aquest cas, la referència està en el Llibre Verd de Vilafranca, en el qual consta una explicació amb detall de les festes per a la canonització de sant Raimon, on s'esmenta també el Drac, el Gegant Ferragut i la Geganta. També en el mateix llibre hi ha un document que té aspecte de protocol i explica la descripció de la processó de Corpus, detallant que els Gegants i l'Àliga van i ballen prop de la custòdia, mentre el Drac, acompanyat dels Diables, va més allunyat dins la processó.

No cal dir que hem de felicitar les figures actuals, descendents d'aquelles de 1601, que almenys van tenir la sort que algú documentés la seva presència a les festes. Com ja hem dit abans, són les primeres dades conegudes i no vol dir que no existissin abans. Llàstima que els cronistes, potser per mandra de repetir el mateix cada any o potser perquè ho consideraven un fet habitual, no relacionessin més la presència de figures dins el Corpus de cada any. ♦

L'Àliga de Vilafranca a Barcelona per les festes de la Mercè, anys 50. (Foto: Arxiu Aimeric Martí)

GEGANTS

Hivern 2001

Número 56

P.V.P 500 ptes. (3,01 euros)

